

Marijan F. Kranjc

Oton Lavoslava Pečar

topniški podporočnik AOV, Maistrov borec in odlikovanec,
topniški podpolkovnik VKJ in SS-Obersturmbannführer

Rekli boste, da ni mogoče, pa je!

Obiskovalec moje spletne strani »Vojaštvo«, ki pa se ni predstavil, me je nedavno tega spraševal, če slučajno poznam usodo Otona Pečarja, višjega častnika VKJ, poznejšega SS-ovca, sicer Slovenca! Menda je sodeloval z SS-divizijo v obrambi Budimpešte, po končani vojni 1945 pa je bil proglašen za pogrešanega, dejansko pa je živel (skrival?) v Nemčiji. In to je bilo vse.

Na spletni strani <http://forum.axishistory.com/viewtopic.php?f=38&t=27262&p=770633> je pod Obersturmbannführer zapisano:

PETSCHAR, Otto (18/10/1897) (Bosnian).

Torej, v SS-u se je predstavljal kot Bosanc! Ostale podatke je bilo mogoče dobiti iz spletnih povezav (živel v kraju Ginsheim/Rhein, Nemčija, kjer je 1972 tudi umrl).

Zadal sem si nalogo, da preverim, ali je omenjeni Oto Pečar, ki se je deklariral kot Bosanc, res bil višji častnik VKJ. No, najprej sem ga poiskal v svojih spletnih seznamih. In glej ga, našel sem ga med Maistrovimi borci in odlikovanci s koroške fronte!

Takole piše:

LJUBLJANSKI TOPNIŠKI POLK

Srebrna medalja za hrabrost: Arko Vekoslav, desetnik; Krajnik Franc, topničar; Ločnikar E. Pavel, top. poročnik in **Pečar E. Anton (Oton), top. podporočnik.**

Sledile so ostale preverke, najvažnejša pa je vsekakor iz arhiva VKJ. Rezultat je viden iz kopije **Kartona osebnih in službenih podatkov častnikov**, reg. št. 1508/3571, pa navajam prevod iz srbsčine, in sicer:

3. rod: topniški

4. čin: podpolkovnik

5. priimek: Pečar, očetovo ime. Lavoslav, ime: Oton

6. osebni opis: postava srednja, lice okroglo, lasje svetli, oči modre, nos pravilen, brke podrezuje, usta pravilna, brado brije, posebnih znakov nima

7. strokovni list aktivnih častnikov: 1926–1.964

8. rojstno mesto in okraj: Ljubljana, Ljubljana (dejansko pa **Travnik**, Bosna)

9. datum rojstva: 18. oktober 1897

10. vera: rimokatoliška

11. narodnost: jugoslovanska

12. državljanstvo: Jugoslovan

13. šole: 5 razredov osnovne šole

14. znanje državnega jezika: (brez odgovora)

15. znanje tujih jezikov: nemški perfektno, francoski in italijanski za službeno uporabo

16. družinsko stanje: soproga Tilda Švigelj, Fran in Matilda Švigelj, Ljubljana, otroci: Sonja, rojena 17. 6. 1921, umrla 17. 4. 1924

17. kazni: disciplinsko vojaško sodišče št. 53 z dne 23. 5. 1922 zaradi poroke pred samo odobritvijo

18. status: vojaški gojenec

19. podatki o poklicu in bivališču: (brez podatkov)

20. vojaške šole: v AOV - nižjo vojaško realko od 1. 9. 1909 do 1. 9. 1913, višjo vojaško realko AOV od 1. 9. 1913 do 1. 9. 1916 in tehnično vojaško realko od 1. 9. 1916 do 1. 8. 1918

21. vojne šole v VKJ – tečaj za bojne strupe novembra 1926 v Obiličevu in topniško šolo streljanja v Sarajevu april – oktober 1927.

22. služba v tuji vojski: od 17. avgusta 1918 v 142. topniškem polku AOV

23. vojna in fronta: 1. svetovna vojna, koroška fronta

24 enota, čin in dolžnost: topniška 5. baterija 142. topniškega polka AOV, podporočnik, od 1.9.1918 zastopnik poveljnika baterije; 4. težka ljubljanska topniške baterije, podporočnik, od marca do avgusta 1919 vodnik in zastopnik poveljnika baterije.

25. ranjen: (prazno)

26. ujetnik (prazno)

27. ?

28. ?

29. pripombe (prazno)

30. napisano: 30. novembra 1931 v Zaječarju, rubrike od 8–29 izpolnil aktivni topniški kapetan I. razreda Oton Pečar l. r.

31. vojaška akademija ali šola: od 1. oktobra 1909 nižja vojaška akademija v Sarajevu

32. izpit za častnika: končal nižjo vojaško akademijo bivše AOV

33. ?

34. datum ukaza sprejema iz tuje vojske: sprejet iz AOV v čin podporočnika z ukazom Vojnega ministra št. 67023/1919

35. prisega: 23. novembra 1921 v 1. bateriji 2. planinskega divizionu Zetskega topniškega polka, pisno prisego pa predal 13. decembra 1921 poveljniku navedene baterije

36. ?

37. povišanja:

- topniški podporočnik AOV – 17. 8. 1918
- topniški poročnik VKJ – 1. 5. 1925
- topniški kapetan II. razreda – 15. 8. 1929
- topniški kapetan I. razreda – 26. 9. 1932
- topniški major – 6. 9. 1935
- topniški podpolkovnik – 6. 11. 1939

38. službovanje: datum, enota in dolžnost:

- 10. 3. 1919 – 24. 10. 1919 – 4. haubična baterija Ljubljanskega topniškega polka, vodnik
- 24. 10. 1919 – 24. 10. 1919 – Dopolnilna baterija Ljubljanskega topniškega polka, poveljnik
- 24. 10. 1919 – 1. 2. 1920 – Dravski pehotni polk, skladiščnik
- 1. 2. 1920 – 24. 7. 1920 – 1. baterija 2. poljskega divizionu Brbaškega topniškega polka, vodnik
- 24. 7. 1920 – 27. 11. 1920 – 2. poljski divizion Brbaškega topniškega polka, na službi
- 27. 11. 1920 – 26. 11. 1923 – 1. baterija 2. planinskega divizionu Zetskega topniškega polka, vodnik
- 26. 11. 1923 – 10. 3. 1925 – Savski vprežni eskadron, vodnik
- 10. 3. 1925 – 13. 5. 1925 – Oddelek topništva Savskega divizijskega območja, na službi
- 13. 5. 1925 – 1. 6. 1925 – 4. planinski haubični divizion Jadranske topniške brigade, vodnik
- 1. 6. 1925 – 17. 11. 1925 – 3. baterija 4. planinskega haubičnega divizionu Jadranske topniške brigade, zastopnik poveljnika
- 17. 11. 1925 – 26. 5. 1929 – 2. baterija 4. planinskega haubičnega divizionu Jadranske topniške brigade, vršilec dolžnosti poveljnika
- 26. 5. 1929 – 14. 5. 1930 – Topniški polk II. armadnega območja, pribočnik poveljnika
- 14. 5. 1926 – 26. 5. 1931 – 6. četa 2. bataljona 1. trdnjavskega topniškega polka, poveljnik
- 26. 5. 1931 – 9. 10. 1932 – 2. baterija 2. divizionu 4. topniškega polka, poveljnik
- 9. 10. 1932 – 30. 4. 1934 – 1. divizion 4. topniškega polka, v.d. poveljnika
- 1. 5. 1934 – 7. 5. 1936 – 1. divizion 27. topniškega polka, v. d. poveljnika
- 8. 5. 1936 – 15. 11. 1938 – 2. divizion 27. topniškega polka, poveljnik
- 16. 11. 1938 – 6. 5. 1940 – štab 26. topniškega polka, na službi, zastopnik poveljnika
- 7. 5. 1940 – 1. 11. 1940 – štab 3. samostojnega topniškega polka, na službi, zastopnik poveljnika
- 9. 11. 1940 - ? – Oddelek topništva Zetskega divizijskega območja, referent

39. zastopanje na višji dolžnosti: od 1. 6. do 31. 11. 1931 zastopal poveljnika 2. divizionu 4. topniškega polka

40. službovanje v južni Srbiji: od 27. 11. 1920 do 20. 11. 1923 – Bar, Taraboš, Podgorica, Plevlje

41. specializacije (prazno)

42. vojaške vaje (prazno)

43. odlikovanja: srebrna medalje za pogum, 1919 na Koroškem, red Jugoslovanske krone 8. stopnje za izvedba vaje 1936, prejel 1937

44. odsotnost s službe: 1920/7 dni, 1922/10, 1924/20, 1925/20, 1927/20, 1931/40 in 1932/20 dni.

Vsekakor gre za odličnega topniškega častnika, tudi Maistrovega borca in odlikovanca. Zakaj se je odločil za vstop med SS-ovce, zaenkrat ne vemo.

Ker je nazadnje služboval v štabu Zetskega divizijskega območja, torej v Črni gori, bi verjetno prve odgovore morali iskati kako je iz italijanskega vojnega ujetništva prestopil v nemško vojsko in kako je bil sprejet med elitne SS enote nemškega Wehrmachta.

Osebnost sicer ne verjamem, da je bilo mogoče priti med SS-ovce iz ujetništva, pa je zato verjetno, da je že prej imel kakšne povezave z nacisti. Odgovor je verjetno mogoče iskati v nemških dokumentih. Posebno je zanimiva podrobnost, da je sodeloval v bojih za obrambo Budimpešte. Spomnim se iz vojaške zgodovine, da se je v teh bojih posebno odlikovala neka SS-divizija, pa bi bilo potrebno pobraškati po vojaški zgodovini 2. svetovne vojne.

Obiskovalce moje spletne strani zato pozivam, da mi pomagajo razrešiti vse te neznanke – zakaj je odšel v SS-enoto in zakaj se je skrival v Nemčiji.

Naj pomagam! Iz knjige Jausza Piekalkiewicza **Druga svetovna vojna**, Ljubljana, 1996, navajam nekaj podatkov o SS-enotah, ki so se 1945 bojevala okrog Budimpešte:

- 27. januarja 1945 je na območju Dunapentele pri reki Donavi spodletel tudi tretji, najobsežnejši poskus 4. oklepne armade SS, pod poveljstvom Obergruppenführera Gillea, da bi se prebil do Budimpešte (str. 1006-1007);
- Slovaško in Madžarsko je branila skupina Jug, sestava 175 divizij, 22 brigad in madžarske enote (str. 1008)
- 11. februarja 1945 je padla Budimpešta (str. 998);
- V četrtek 6. marca 1945 sta 6. SS oklepna armada, poveljnik SS-obergruppenführer Dietrich in 6. oklepna armada, poveljnik generalpolkovnik Balck, severno od Blatnega jezera, prešli v zadnjo ofenzivo na Madžarskem, predvsem zaradi obrambe naftnih nahajališč pri Nagykaniszi, vendar brez uspeha. Namreč, tudi enote Rdeče armade pod poveljstvom maršala Tolbuhina so ravno takrat prešle v odločilno protiofenzivo. Zlom obeh nemških oklepnih armad se je zgodil 22. marca 1945 (str. 998).

Predpostavljam, da je Oto Pečar bil pripadnik 6. SS oklepne armade. Zato bi morda iz zgodovine te vojaške SS enote lahko zvedeli kaj več o našem rojaku.